

„Każdy człowiek potrzebuje miłości oraz tego, aby ktoś się o niego troszczył”.

S Z K O L N Y
P R O G R A M
P R O F I L A K T Y K I

REALIZOWANY
W GIMNAZJUM NR 1
Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI
Im. BATALIONU „ZOŚKA” W OTWOCKU

Program wychowawczy zatwierdzony został przez Radę Pedagogiczną na rok szkolny 2016/2017

WSTĘP

Profilaktyka to proces wspierający zdrowie psychiczne i fizyczne poprzez pomoc i towarzyszenie uczniowi w zdobywaniu wiedzy o zagrożeniach dla zdrowia oraz w nabywaniu umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom. Profilaktyka jest zatem istotnym elementem wychowania. Szkolny Program Profilaktyki jest spójny z Programem Wychowawczym, a zawarte w nim treści mają na celu ukierunkowanie ucznia w jego dążeniach, pomoc w budowaniu hierarchii wartości, naukę umiejętnego realizowania własnych potrzeb z poszanowaniem drugiego człowieka oraz promocję zdrowego stylu życia.

PODSTAWA PRAWNA

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem (Dz.U. z 2003 r Nr 26 poz. 226).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r w sprawie udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r w sprawie udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r poz. 532).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2002 r Nr 11 poz.209 z późn. zm).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2005 r Nr 179 poz.1485).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r o wychowaniu w trzeźwości, w przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002 r Nr 147 poz. 1231 z późn, zm).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 1996 r Nr 10 poz 55 z późn. zm).
- Ustawa 12 marca 2004 r o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009 r Nr 175 poz 1362).
- Ustawa z 2011 r o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2011 r Nr 6, poz 19).
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r o Policji (Dz.U. z 2007 r Nr 57 poz. 390 z późn. zm).
- Konwencja o prawach Dziecka (Dz. U. z 1991r nr 120 poz 526, 527 z późn. zm).
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 78 poz 483).

CELE PROGRAMU

1. Kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych i prozdrowotnych.
2. Eliminowanie zagrożeń, występujących wewnątrz szkoły, w jej otoczeniu i środowisku lokalnym.
3. Dostarczenie wiedzy na temat podstawowych zagrożeń w kontekście profilaktyki uzależnień (bezpośrednie skutki zażywania substancji psychoaktywnych, mechanizmy wchodzenia w uzależnienia).
4. Zapobieganie demoralizacji.
5. Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i negatywnymi emocjami.
6. Kształtowanie umiejętności komunikowania się w sytuacji problemowej.
7. Budowanie właściwego wizerunku własnej osoby (postawa asertywna).
8. Przeciwdziałanie agresji wśród młodzieży.
9. Rozwijanie współpracy szkoły ze środowiskiem lokalnym i rodziną wokół spójnej wizji profilaktyki.
10. Dbłość o promocję zdrowia i higienę.
11. Zdiagnozowanie środowiska szkolnego pod kątem podejmowania przez młodzież zachowań ryzykownych.

W realizacji wybranych celów uczestniczyć będą organy:

1. Dyrektor szkoły,
3. Rada Pedagogiczna,
4. Rada Rodziców,
5. Samorząd Uczniowski,
6. instytucje wspomagające: MOPS, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, policja, sanepid, policja, kuratorzy sądowi, osoby i instytucje realizujące poszczególne zadania. **Skuteczność podejmowanych działań będą monitorowali głównie wychowawcy poszczególnych klas oraz dyrektor szkoły wg planu pracy.**

CELE:

Kształtowanie u uczniów postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Eliminowanie zagrożeń występujących wewnątrz szkoły, w jej otoczeniu i środowisku lokalnym.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
Zapoznanie i przypomnienie uczniom oraz ich rodzicom o: prawach obowiązujących w szkole i konsekwencjach ich łamania, zasadach regulaminu szkolnego i konieczności ich przestrzegania, zakazie wychodzenia uczniów poza teren szkoły w czasie ściśle określonym, WZO.	- Prelekcje na godzinach wychowawczych. - Spotkanie z rodzicami (zebranie organizacyjne).	Wychowawcy klas	Wrzesień
Ustalenie dyżurów nauczycieli podczas przerw śródlekcyjnych i podczas oczekiwania młodzieży na autobus szkolny.	- Harmonogram dyżurów.	Dyrektor	Wrzesień
Sprzątanie świata- integracja młodzieży wobec działań na rzecz społeczności lokalnej.	- Wyjście młodzieży i nauczycieli, sprzątanie okolicznych lasów. - Różnorodne formy sprzyjające integracji zespołu.	Agnieszka Brzozowska , Anna Pałyska Wychowawcy klas, nauczyciele	Wrzesień
Zajęcia integracyjne dla klas I	- Zabawy i gry integracyjne.	Wychowawcy klas I, psycholog, pedagog	Wrzesień/Październik
Poznanie procedur postępowania w sytuacjach szczególnych zagrożeń.	- Apele dotyczące bezpieczeństwa. - Przeprowadzanie próbnych ewakuacji. - Spotkanie z policjantem.	Dyrektor Pedagog Wychowawcy	Wrzesień/październik, luty
Poznanie zasad udzielania pierwszej pomocy.	- Pokaz udzielania pierwszej pomocy przez uczniów klas III. - Filmy edukacyjne.	Nauczyciel przedmiotu Edukacja dla bezpieczeństwa Wychowawcy	Cały rok szkolny
Przypomnienie i poznanie zasad	- Akcja bezpieczne ferie.	Wychowawcy klas	Styczeń/czerwiec

bezpieczeństwa podczas ferii i wakacji	- Tematyczne filmy edukacyjne. - Akcja bezpieczne wakacje.	Pielęgniarka szkolna Psycholog szkolny	
Kształtowanie wrażliwości na potrzeby innych osób.	- Spotkania z osobami niepełnosprawnymi. - Dzień integracji. - Dzień osób niepełnosprawnych. - Praca wolontariatu. - Doraźne akcje dobroczynności.	Pedagog szkolny Nauczyciele wspierający Opiekunowie Caritas Wychowawcy klas	Grudzień Cały rok

CELE:

Dostarczenie wiedzy na temat podstawowych zagrożeń w kontekście profilaktyki uzależnień (bezpośrednie skutki zażywania substancji psychoaktywnych, mechanizmy wchodzenia w uzależnienia)

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
Przeciwdziałanie używaniu przez młodzież środków psychoaktywnych (tytoń, alkohol, narkotyki, leki, dopalacze).	- Happeningi, konkursy, ulotki, plakaty, gazetki klasowe, filmy edukacyjne, spektakle itp. - Spotkania profilaktyczne. - Zajęcia warsztatowe .	Dyrektor Samorząd Uczniowski Wychowawcy Pedagog Psycholog Pielęgniarka szkolna Wychowawcy	Cały rok szkolny
Kształtowanie postawy asertywnej	- Godziny wychowawcze. - Indywidualne rozmowy. - Trening asertywności. - Lekcje religii.	Wychowawcy Psycholog szkolny Nauczyciel wychowania do życia w rodzinie Nauczyciel religii	Cały rok szkolny
Zapobieganie uzależnieniom od: mediów, komputera, Internetu, wpływów pornografii	- Zajęcia warsztatowe, - Godziny wychowawcze, - Rozmowy indywidualne,	Wychowawcy psycholog	Cały rok szkolny

Pedagogizacja rodziców – spotkania z rodzicami dotyczące problematyki uzależnień .	- Prelekcje na spotkaniach z rodzicami. - spotkania i rozmowy indywidualne.	Dyrektor Wychowawcy Psycholog Pedagog szkolny	II semestr W zależności od potrzeb
Współpraca z instytucjami zajmującymi się podobną problematyką: Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Przychodnie lekarskie, Centrum Interwencji Kryzysowej, Telefon Zaufania, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodek Psychoprofilaktyki Rodzinnej,	- Indywidualne rozmowy	Wychowawcy Pedagog Psycholog	W razie szczególnej potrzeby

CELE:

Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i negatywnymi emocjami.

Budowanie właściwego wizerunku swojej osoby.

Zapobieganie demoralizacji.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
Kształtowanie wizerunku własnej osoby oraz otwartości wobec drugiego człowieka.	- Zajęcia edukacyjne przeprowadzone na godzinach wychowawczych. - Pomoc koleżeńska. - Rozmowy indywidualne. - Gry i zabawy koleżeńskie.	Wychowawcy Kadra nauczycielska	Cały rok szkolny
Inspirowanie uczniów do angażowania się w zajęcia	- Socjoterapia - Trening Psychologiczny	Socjoterapeutka Psycholog	Cały rok szkolny

pozalekcyjne (rozwijanie zainteresowań, pasji lub budzenie zainteresowań) w celu zapobiegania niedostosowaniu społecznemu.	- Koła zainteresowań; gazетка szkolna „Echo”, koła fizyczne, chemiczne, matematyczne, informatyczne, SKS itp.	Wychowawcy Opiekunowie kół	
Diagnozowanie i monitorowanie środowisk patologicznych.	- Rozpoznawanie warunków życia i nauki uczniów sprawiających trudności wychowawcze (kradzieże, wymuszania, ucieczki, wagary). - Rozmowy indywidualne. - Współpraca z policją, wydziałem prewencji, dzielnicowym, sądem dla nieletnich, kuratorami zawodowymi, sądowymi kuratorami społecznymi.	Wychowawcy Pedagog Dyrektor	Cały rok szkolny
Jak radzić sobie ze stresem?	- Zajęcia psychoedukacyjne adresowane do uczniów klas III.	Psycholog Wychowawcy	II semestr

CELE:

Przeciwdziałanie agresji wśród młodzieży.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
Nauka konstruktywnego rozwiązywania konfliktów (negocjacje, przeproszenie, przebaczenie).	- Drama. - Biblioterapia. - Zajęcia warsztatowe. - Pogadanki. - Interwencje.	Kadra pedagogiczna Gabinet psychologiczno - pedagogiczny	Cały rok szkolny
Eliminowanie postaw przyzwalających na zachowania	- Interwencje. - Pogadanki.	nauczyciele dyżurujący, nauczyciele	Cały rok szkolny

społecznie nieakceptowane (przejawy demoralizacji, wandalizmu, wulgaryzmy itp.), łamanie prawa.	- Scenki tematyczne. - filmy edukacyjne.	pracownicy szkoły	
Uczenie konstruktywnych i zdrowych sposobów radzenia sobie z frustracją.	- Biblioterapia - Zabawy integrujące, dyskoteki, uroczystości klasowe i szkolne.	wszyscy nauczyciele Gabinet psychologiczno - pedagogiczny	Cały rok szkolny
Uwrażliwianie rodziców na problem przemocy (szeroko rozumiany).	- Indywidualne rozmowy z rodzicami. - Pogadanki z rodzicami.	Gabinet psychologiczno-pedagogiczny Wychowawcy klas	Cały rok szkolny
Prawo wobec przemocy	- Spotkanie z funkcjonariuszami policji	Pedagog	I semestr

CELE:

Dbłość o promocję zdrowia i higienę

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN REALIZACJI
Promowanie wśród uczniów zdrowego stylu życia.	- Dostarczanie wiedzy o: • zdrowym stylu życia, • zagrożeniach zdrowia, • szczepieniach ochronnych, • zdrowym odżywianiu, • higienicznym trybie życia, • znaczeniu sportu w życiu człowieka, - poprzez: • gazetki, plakaty, • ulotki informacyjne, • pogadanki, • filmy edukacyjne, • programy prozdrowotne	Nauczyciele wychowania fizycznego Nauczyciel biologii i chemii Pielęgniarka szkolna Wychowawcy Nauczyciel wychowania do życia w rodzinie	Cały rok szkolny

	(np. „Choroby przenoszone drogą płciową”, „Trzymaj formę”, „Okres dojrzewania – czas przemian” itp.), • SKS, • gimnastyka korekcyjna, • konkursy, quizy,		
Higiena osobista uczniów	- Kształtowanie prawidłowych nawyków higieny osobistej; pogadanki, filmy edukacyjne, gazetki.	Pielęgniarka szkolna Wychowawcy	Cały rok szkolny
Zapoznanie się z zasadami zdrowego odżywiania oraz zagrożeniami związanymi ze złym (niewłaściwym) odżywianiem (bulimia, anoreksja, otyłość).	- Prawidłowo opracowany jadłospis w stołówce szkolnej - Lekcje biologii - współpraca z OPS, gromadzenie funduszy na dożywianie uczniów - pogadanki, filmy edukacyjne, gazetki,	Intendent Nauczyciel biologii Pedagog Pielęgniarka szkolna Wychowawcy Psycholog	Cały rok szkolny

EWALUACJA:

- Obserwacja uczniów w różnych sytuacjach: ustnych odpowiedzi, sprawdzianów, pracy w grupie, kontaktów z kolegami na przerwach, uroczystościach szkolnych i klasowych, pracy w kołach zainteresowań, podczas wycieczek itp.
- Analizy dzienników zajęć edukacyjnych i specjalistycznych pod względem osiągnięć uczniów i ich zachowań.
- Analizy wytworów prac uczniów.
- Rozmów z nauczycielami i innymi pracownikami szkoły.
- Rozmów z uczniami i rodzicami.
- Analizy wyników kwestionariuszy, ankiet.
- Dokonywanie przez realizatorów programu autorefleksji i recenzji prowadzonych zajęć oraz wyciąganie wniosków w celu doskonalenia ich formy.

Aktualizacji Szkolnego Programu Profilaktyki dokonała Bogumiła Floriańczyk – nauczyciel rewalidacji